

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU

Názov habilitačnej práce:	ŠPECIFICKÉ FORMY CESTOVNÉHO RUCHU A ICH VPLYV NA KRAJINU ZÁPADNÝCH KARPÁT
Autorka habilitačnej práce:	PaedDr. Bohuslava Hrončeková Gregorová, PhD.
Odbor pre habilitačné konanie:	Ochrana a využívanie krajiny
Oponentka habilitačnej práce:	doc. Ing. Viera Petlušová, PhD. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta prírodných vied a informatiky, Katedra ekológie a environmentalistiky, Tr. A. Hlinku 1, 949 01 Nitra

Oponentský posudok na habilitačnú prácu bol vypracovaný na základe menovacieho dekrétu dekana Fakulty prírodných vied a informatiky Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre prof. RNDr. Františka Petroviča, PhD., MBA zo dňa 29. novembra 2023 (č. FPV-OVV-2019/8-3:103300), v súlade s Vyhláškou Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor (§1 ods. 8).

Hodnotenie habilitačnej práce

Predložená habilitačná práca autorky PaedDr. Bohuslavy Hrončekovej Gregorovej, PhD. je koncipovaná ako súbor publikovaných vedeckých prác doplnený komentárom. Uvedený postup umožnil autorke predstaviť a podrobiť analýze súbor publikovaných prác, ktoré sú zamerané na špecifické formy cestovného ruchu a ich vplyv na krajinu s využitím geografických prístupov zdôrazňujúcich štúdium priestorových aspektov cestovného ruchu a štúdiom interakcií medzi cestovým ruchom a prvkami krajinného systému. Predmetom autorkinho výskumu sú vybrané formy cestovného ruchu a to banský, speleologický, ekologický a poznávací cestovný ruch.

Téma habilitačnej práce je aktuálna z pohľadu vednej disciplíny, v ktorej sa vedie habilitačné konanie a tiež z pohľadu spoločenskej praxe. Cieľ habilitačnej práce je zameraný na charakteristiku vybraných špecifických foriem cestovného ruchu a analýzu ich vplyvu na krajinu Západných Karpát so zameraním na podmienky ich rozvoja v chránených územiach Slovenska. Cieľu je prispôsobená koncepcia a štruktúra práce. Práca je členená do 5 kapitol. „Teoreticko-metodologický rámec práce“ (Kapitola 1) je zameraný na predstavenie nastaveného konceptu predkladanej habilitačnej práce. V časti „Charakteristika špecifických foriem cestovného ruchu“ (Kapitola 2) sa autorka zamerala na vymedzenie pojmu cestovný ruch, jeho typy a formy. Dôraz kladie na formy špecifického cestovného ruchu a ich perspektívu v podmienkach Slovenska a Českej republiky. Z uvedených analýz vyplýva pojmová nejasnosť, nejednotnosť v typizácii foriem cestovného ruchu, čo viedlo k absencii jednoznačného vymedzenia pojmu „špecifické formy cestovného ruchu“.

Ako chápe autorka pojem „špecifická forma cestovného ruchu“? Možno uvedený pojem dať na úroveň pojmu „alternatívne formy cestovného ruchu“ vo vzťahu ku krajine? Ak áno, platí to pri každej forme napr. aj pri mototuristickom, vojenskom, banskom a pod.?

Pri hodnotení súboru priložených prác (Kapitola 3 a 4) je potrebné rešpektovať, že práce boli uverejnené vo vedeckých časopisoch a prešli recenzným konaním. Ich originalita, hodnota výsledkov a vedecký prínos boli overené a legitimizované, preto tieto aspekty nie sú predmetom hodnotenia posudku. Súbor priložených prác je tvorený 11 vedeckými prácami publikovanými v recenzovaných zahraničných časopisoch zaradených do databázy Web of Science™, v ktorých je habilitantka spoluautorka (9 prác), v dvoch z nich je prvou autorkou a v troch „corresponding“ autor.

Kapitola 3 „Vplyv cestovného ruchu na krajinu a biotu Západných Karpát“ a komentár k nej vychádza z 3 prác zameraných jednak na štatistické a priestorové hodnotenie zmien využívania krajiny, ktoré odrážajú procesy prebiehajúce v územiach, ako aj ich dopad na vybrané druhy živočíchov. Využitie metodické postupy použité v prácach sú aplikovateľné a modifikovateľné pre potreby výskumu vzťahov cestovného ruchu a krajiny ako aj identifikácii vplyvov a dôsledkov rozvoja cestovného ruchu na krajinu.

Ako zmeny krajiny a jej využívania na cestovný ruch ovplyvňujú ekologické atribúty hodnotených území v kontexte územnej a druhovej ochrany prírody vyplývajúcej zo Zákona 543/2002 o ochrane prírody a krajiny?

Kapitola 4 „Krajina a možnosti jej využitia pre cestovný ruch je koncipovaná podľa špecifických foriem cestovného ruchu, ktoré si autorka zvolila ako predmet svojho výskumu. Práce ponúkajú teoreticko-metodologické aspekty, geografickú charakteristiku a hodnotenie ich vplyvov na krajinu v podmienkach Západných Karpát. Prvú skupinu reprezentujú výskumy týkajúce sa banského cestovného ruchu a výskumu montánných banských browfieldov (opustených lokalít po ťažbe nerastných surovín) a ich využitia na cestový ruch. Ďalšou analyzovanou formou bol speleologický cestovný ruch zameraný na verejne prístupné jaskyne, ale tiež aj na nesprístupnené jaskynné objekty. Jedna z priložených prác sa venovala ekologickému cestovnému ruchu, ktorého základom je udržateľnosť a využívanie krajiny s ohľadom na stabilitu ekosystémov. Poslednou skúmanou formou bol vedecký cestovný ruch poskytujúci poznatky detailnej rekonštrukcie krajiny a jej vývoja s možnosťou využitia v súčasnosti.

Ako sú uvedené špecifické formy cestovného ruchu akceptované v Rámcovom dohovore o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor)?

Kapitola 5 „Diskusia“ poukazuje na štruktúru a systém postavenia jednotlivých špecifických foriem v rámci výskumu, ktorým sa autorka vo svojej praxi venuje, no v habilitačnej práci nie sú podrobnejšie rozpracované.

Aké sú perspektívy rozvoja vybraných špecifických foriem cestovného ruchu na Slovensku v kontexte európskeho priestoru?

Štruktúru práce dopĺňa záver a zoznam použitej literatúry, ktorú autorka využila pri spracovaní komentárov k jednotlivým častiam práce.

Hodnotenie originality habilitačnej práce

Podľa Protokolu o kontrole originality habilitačnej práce z Centrálného registra záverečných prác má práca autorky PaedDr. Bohuslavy Hrončekovej Gregorovej, PhD. zhodu 6,65 %, pričom ide o súčet veľmi nízkych percentuálnych hodnôt tematicky podobných textov.

Habilitačnú prácu **PaedDr. Bohuslavy Hrončekovej Gregorovej, PhD.** hodnotím kladne a odporúčam ju prijať ako podklad pre ďalšie pokračovanie habilitačného konania za účelom udelenia vedecko-pedagogického titulu “**d o c e n t**” v študijnom odbore **Ochrana a využívanie krajiny**.

V Nitre, 22. 1.2024

doc. Ing. Viera Petlušová, PhD.